

PR. 42/01.03.18
CRS

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-3308

Chișinău

24.04.2018

**Biroul Permanent
al Parlamentului**

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 2 aprilie 1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți (inițiativa legislativă nr.72 din 1 martie 2018), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.340 din 18 aprilie 2018.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 4 file).

✓ **Secretar general al Guvernului**

Lilia PALII

Ex.: Tatiana Barburoș

Tel.: 022-250-420

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	928
24	04 2018
Ora	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.340

din 18 aprilie 2018

Chișinău

Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți

-----

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Ministrul sănătății,
muncii și protecției sociale

Svetlana Cebotari

Ministrul finanțelor

Octavian Armașu

Ministrul afacerilor interne

Alexandru Jizdan

Ministrul educației,
culturii și cercetării

Monica Babuc

Ministrul justiției

Victoria Iftodi

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.340
din 18 aprilie 2018

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 72 din 1 martie 2018) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Angajarea obligatorie a specialistului pentru protecția drepturilor copilului în primăriile orașelor este o delegare de competențe suplimentare din partea statului, iar conform art. 3 alin. (4) din Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, orice delegare de competențe suplimentare din partea statului trebuie să fie însoțită de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercițiului competenței delegate.

Totodată, realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, iar autorii proiectului nu au abordat aspectul acoperirii financiare. Or, potrivit dispozițiilor art. 20 lit. d) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură, proiectul de act normativ trebuie să fie însoțit de fundamentarea economico-financiară. Mai mult decât atât, potrivit art. 131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova, nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

De asemenea, considerăm că completarea art. 6 alin. (2) din Legea nr.140 din 14 iunie 2013 cu prevederi în baza cărora în lipsa specialistului pentru protecția drepturilor copilului angajat în cadrul primăriei, autoritatea tutelară locală își va putea exercita atribuțiile prin intermediul asistentului social comunitar, însă va lipsi de substanță unul dintre obiectivele principale ale legii vizate, și anume responsabilizarea și implicarea directă a primarilor (în calitatea acestora de aleși locali) în luarea deciziilor privind protecția copiilor, avînd în vedere că anume primarii (și nu asistenții sociali comunitari) dispun de autoritatea necesară, dar și de anumite resurse și pîrghii administrative în comunitățile care i-au ales. În altă ordine de idei, menționăm că de fapt marea majoritate a activităților practice și tehnice legate de identificarea, evaluarea, asistența, referirea, monitorizarea și evidența copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți sînt realizate de către asistenții sociali comunitari cu suportul specialiștilor din domeniul educației, ocrotirii sănătății și organelor de drept, primarilor revenindu-le sarcini de luare a deciziilor și, doar rareori, de participare directă în acțiunile respective.

În conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, administrația instituțiilor educaționale prezintă semestrial autorității tutelare informația privind identificarea copiilor ai/al căror părinți/unicul părinte sînt plecați/este plecat la muncă peste hotare. Subliniem că activitatea menționată face parte din categoria atribuțiilor complementare ale administrației instituțiilor educaționale, nefiind specificată la enumerarea atribuțiilor personalului de conducere, potrivit art. 50 din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014. Prezentarea semestrială a informației vizate impune efort și timp suplimentar. Prin urmare, repetarea lunară a acestui exercițiu, după cum se propune în proiectul de lege, ar crea dificultăți în realizarea acestei obligații, inclusiv din cauza lipsei unei remunerări pentru munca respectivă. Mai mult decît atît, luînd în considerare faptul că la moment se află în evidență circa 37 mii de copii ai/al căror părinți/unicul părinte sînt plecați/este plecat la muncă peste hotare, prezentarea lunară a informației privind copiii respectivi ar impune și efectuarea lunară a evaluării situației acestor copii de către asistenții sociali comunitari conform prevederilor art. 13 alin. (2) din Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți. Acest fapt, dacă nu va bloca activitatea majorității acestor specialiști, va conduce la un dezechilibru semnificativ în acordarea asistenței sociale celorlalte grupuri de beneficiari din comunitate.

Potrivit art. 1, obiectul de reglementare a Legii privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți se referă la procedurile de identificare, evaluare, asistență, referire, monitorizare și evidență a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, precum și la autoritățile și structurile responsabile de aplicarea procedurilor respective.

Autorii proiectului propun de a introduce în Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți prevederi referitoare la obligația părinților de a prezenta Poliției de Frontieră, la punctele de trecere a frontierei, certificatul despre informarea autorității tutelare locale privind plecarea peste hotare și persoana în grija căreia rămîn copiii. În acest context, menționăm că obligația Poliției de Frontieră de a comunica autorității tutelare informația privind identificarea copiilor ai/al căror părinți/unicul părinte sînt plecați/este plecat la muncă peste hotare este nefondată, avînd în vedere că Poliția de Frontieră nu dispune de asemenea informație. Totodată, colectarea unor asemenea date este neîntemeiată, ținînd cont de atribuțiile funcționale ale Poliției de Frontieră.

La traversarea frontierei de stat, Poliția de Frontieră, în conformitate cu prevederile pct. 18 din Regulamentul privind modul de ținere a Registrului care formează Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 834 din 7 iulie 2008, prelucrează următoarele date despre persoana fizică:

- nume, prenume, prenumele tatălui, sex, data nașterii, IDNP, cetățenie,
- șabloanele digitale ale fotografiei și amprentelor digitale,
- statutul la traversarea frontierei – șofer, pasager, pieton, ciclist.

Astfel, documentele de călătorie valabile acceptate pentru trecerea frontierei de stat nu conțin date despre starea familială a persoanei.

De asemenea, pct. 7 din Conceptul tehnic al Sistemului informațional integrat al Poliției de Frontieră, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 834 din 7 iulie 2008, stabilește următoarele contururi funcționale:

- a) conturul controlului de stat asupra acumulării, păstrării și utilizării resurselor informaționale privind persoanele și mijloacele de transport care trec frontiera de stat;
- b) conturul evidenței și controlului automatizat al persoanelor care trec frontiera de stat;
- c) conturul evidenței și controlului automatizat al mijloacelor de transport ce trec frontiera de stat;
- d) conturul evidenței și controlului automatizat al supravegherii frontierei de stat;
- e) conturul evidenței și controlului automatizat al cazurilor de încălcare a legislației privind frontiera de stat.

Prin urmare, ținând cont de informația deținută în Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră, este imposibilă identificarea gradului de rudenie și, respectiv, a rudelor apropiate ale persoanei care traversează frontiera de stat.

În baza datelor prelucrate, identificarea persoanelor care au copii și îi lasă în supravegherea altor persoane, plecând ambii părinți sau unicul părinte peste hotare, este nerealizabilă.

Mai mult decât atât, potrivit prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 215 din 4 noiembrie 2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, temei pentru autorizarea trecerii frontierei de stat servesc actele de călătorie valabile, prevăzute de legislația cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, privind regimul străinilor în Republica Moldova, precum și alte documente stabilite în actele normative. Art. 24 alin. (1) din aceeași lege stipulează expres situațiile de neautorizare a trecerii frontierei de stat persoanelor și mijloacelor de transport, acestea fiind neîntreținerea condițiilor de intrare sau ieșire în/din Republica Moldova.

Prin urmare, persoanele care traversează frontiera de stat sînt verificate și identificate în sensul autorizării trecerii frontierei de stat. Persoanele pot fi supuse verificării suplimentare în scopul colectării unor date cu caracter personal (de exemplu, stabilirea calității de părinte), doar dacă față de acestea a fost instituit consemn de informare la frontieră conform condițiilor stabilite prin actele normative menționate.

Justificarea prezentei argumentări rezidă în prevederile Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, conform căreia prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțămîntul subiectului prelucrării, cu excepția îndeplinirii unei obligații care îi revine operatorului conform legii.

În ceea ce privește obligativitatea de a prezenta la ieșirea din țară a certificatului despre informarea autorității tutelare locale cu privire la plecarea peste hotare, în cazul dat se încalcă prevederile art. 27 alin. (2) din Constituția

Republicii Moldova care stipulează că oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

În contextul celor menționate, în conformitate cu prevederile art.11 alin. (2) din Legea nr. 269-XIII din 9 noiembrie 1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, orice limitare arbitrară a drepturilor civile, a drepturilor la muncă și la locuință este interzisă.

Astfel, prezentarea sau neprezentarea la punctele de trecere a frontierei de stat a certificatului despre informarea autorității tutelare locale privind plecarea peste hotare și persoana în grija căreia rămân copiii nu va constitui temei pentru autorizarea sau, respectiv, neautorizarea trecerii frontierei de stat. Totodată, în practică nu este clar cum se va determina perioada de plecare a părinților peste hotare pentru o perioadă mai mare de 3 luni.

Complementar, menționăm că oportunitatea promovării la momentul actual a amendamentelor la art. 13 din Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți este discutabilă și prin prisma Strategiei pentru protecția copilului pe anii 2014-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 10 iunie 2014 care, în vederea reducerii efectelor negative ale migrației părinților asupra copiilor rămași în țară, prevede următoarele măsuri:

a) implementarea unui mecanism eficient de evidență și monitorizare a situației copiilor ai/al căror părinți/unicul părinte sînt plecați/este plecat peste hotare;

b) implementarea programelor de informare, conștientizare și a serviciilor de consiliere a copiilor rămași în țară, a părinților migranți și a persoanelor în grija cărora rămân copiii;

c) sporirea capacităților sistemului educațional în abordarea riscurilor sociale, inclusiv a riscurilor sociale pentru copiii ai căror părinți sînt migranți.

În contextul celor expuse, aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți nu se susține.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ №340

от 18 апреля 2018 г.

Кишинэу

**Об утверждения Заключения по проекту закона
о внесении изменений и дополнений в Закон № 140 от 14 июня 2013
года об особой защите детей, находящихся в ситуации риска, и детей,
разлученных с родителями**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона о внесении изменений и дополнений в Закон № 140 от 14 июня 2013 года об особой защите детей, находящихся в ситуации риска, и детей, разлученных с родителями.

Премьер-министр

ПАВЕЛ ФИЛИП

Контрасигнуют:

Министр здравоохранения,
труда и социальной защиты

Светлана Чеботарь

Министр финансов

Октавиан Армашу

Министр внутренних дел

Александру Жиздан

Министр образования,
культуры и исследований

Моника Бабук

Министр юстиции

Виктория Ифтоди